

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 Е-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

11.04.2018 № 6783/0/2-18/29

На № 350-18/80 від 22.03.2018

**Народному депутату України
Осуховському О. І.**

Про соціальне забезпечення осіб, які
постраждали внаслідок Чорнобильської
катастрофи

Шановний Олеже Івановичу!

Міністерство соціальної політики в межах компетенції розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 23.03.2018, щодо соціального та пенсійного забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та повідомляє.

Фінансування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, проводиться в межах коштів, передбачених законами України про Державний бюджет України на відповідні роки, тобто виконання Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) повністю залежить від фінансових ресурсів доходної частини державного бюджету.

Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200) забезпечує проведення соціальних виплат згідно із затвердженими бюджетними призначеннями на відповідний рік.

Міністерство щороку подає пропозиції Мінфіну щодо збільшення обсягу видатків за КПКВК 2501200.

Проте протягом 2016-го, 2017-го та 2018-го років видатки за КПКВК 2501200 у Державному бюджеті України не збільшувалися.

У 2018 році обсяг бюджетних призначень за КПКВК 2501200 передбачено на рівні минулого року – 1,9 млрд гривень.

Щодо забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

У 2015–2017 роках видатки державного бюджету для забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, не

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
6783/0/2-18/29 від 11.04.2018

передбачалися. Законом України „Про Державний бюджет України на 2018 рік” видатків на зазначені цілі також не передбачено.

Крім того, повідомляємо, що для виконання покладених Урядом на Мінсоцполітики завдань, видаткова частина бюджету Міністерства має чіткий розподіл затверджених видатків, спрямованих на соціальний захист та соціальне забезпечення незахищених верств населення, досягнення належного рівня соціальних стандартів, подолання бідності та безробіття населення тощо. У разі виникнення економії бюджетних коштів перерозподіл проводиться між бюджетними програмами, головним розпорядником за якими є Мінсоцполітики.

Водночас згідно зі статтями 30 і 31 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” облік громадян, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов, розподіл та надання згідно із законодавством житла, що належить до комунальної власності, сприяння розширенню житлового будівництва, надання громадянам, які мають потребу в житлі, допомоги в будівництві, в отриманні кредитів, зокрема пільгових, та субсидій для будівництва чи придбання житла, організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції і ремонту житлових будинків належать до компетенції органів місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 71 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання інвестиційних проектів, будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян відповідно до законодавства спрямовуються капітальні видатки бюджету розвитку місцевих бюджетів. Програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян, відповідно до статті 91 Кодексу, належать до видатків місцевих бюджетів, що можуть проводитися з усіх місцевих бюджетів.

Таким чином, для забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, можуть залучатися кошти з місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Щодо пенсійного забезпечення

Особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, Законом № 796 встановлено право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Статтею 55 Закону № 796 визначено умови призначення пенсій за віком особам, які працювали або проживали на територіях радіоактивного забруднення.

Призначення та виплата пенсій цій категорії осіб проводиться відповідно до Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058) і Закону № 796.

Зазначеним особам пенсії призначаються зі зменшенням пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону № 1058.

Відповідно до статті 49 Закону № 796 пенсії особам, віднесеним до категорій 1, 2 та 3 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, встановлюються у вигляді державної пенсії та додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров’ю, яка призначається після виникнення права на державну пенсію.

Пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і

пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986–1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який устанавлюється згідно із законодавством (стаття 54 Закону № 796).

Умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань.

Порядком обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами), визначено механізм нарахування пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсій у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи відповідно до статей 54, 57 і 59 Закону № 796, а також розміри пенсій, меншими від яких не можуть бути пенсії по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи осіб, віднесених до категорії 1 (як учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, так і потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Зокрема, розміри мінімальної пенсійної виплати для осіб з інвалідністю, щодо яких устанавлено зв'язок із Чорнобильською катастрофою, визначено у відсотках від прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, і становлять для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I, II та III груп інвалідності, відповідно, 285 %, 255 % та 225 %; для інших осіб з інвалідністю I, II та III груп щодо яких устанавлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою – відповідно, 150 %, 125 % та 110 %.

У разі зміни прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, проводиться перерахунок пенсії виходячи з розміру встановленого прожиткового мінімуму.

Розміри додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до I категорії, становлять для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I, II та III груп інвалідності, відповідно, 474,50 грн, 379,60 грн і 284,70 грн; для інших осіб з інвалідністю I, II та III груп щодо яких устанавлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою – відповідно, 341,64 грн, 227,76 грн і 170,82 гривні. Особам, які належать до категорії 2 та 3, додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров'ю, становить 170,82 та 113,88 грн відповідно.

При цьому особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, пенсія обчислюється за їхнім вибором за нормами Закону № 796 або Закону № 1058.

Розмір пенсії згідно із Законом № 1058 визначається залежно від набутого особою страхового стажу та отриманого заробітку.

Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII

(далі – Закон № 2148) внесено зміни до Закону № 1058, згідно з якими пенсії, призначені відповідно до Закону № 1058 до набрання чинності Законом № 2148, з 01.10.2017 перераховано із застосуванням середнього розміру заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленого як середній показник за 2014-й, 2015-й і 2016-й роки, та установленого Законом України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” від 21.12.2016 № 1801-VIII прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, збільшеного на 79 гривень.

Також у ході реформування системи пенсійного забезпечення Урядом із 01.01.2018 запроваджено перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим особам у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб із поетапною виплатою пенсії до 2020 року.

Наступним етапом реформи буде розгляд питань підвищення рівня матеріального забезпечення для інших осіб з інвалідністю – постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, яким установлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій.

Відповідь громадській організації „Рівненські ветерани-чорнобильці” надано окремим листом.

З повагою

Міністр

А. Рева

